הִלְכוֹת חֹל הַמּוֹעֵד סִימָן תקלז

דּוֹלִים מִמָּקוֹם נָמוּךְ לְהַשְׁקוֹת מָקוֹם גָּבֹהַּ: ג [י]נְהָרוֹת הַמּוֹשְׁכִין מִן הָאֲגַמִּים, מֻתָּר לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם בֵּית הַשְּׁלָחִין בַּמּוֹעֵד, וְהוּא (ט) שֶׁלֹּא פָּסְקוּ. [יו]וְכֵן הַבְּרֵכוֹת שֶׁאֵמַּת הַמַּיִם (י) עוֹבֶרֶת בֵּינֵיהֶם, מֻתָּר לְהַשְׁקוֹת מֵהֶן. (יא) [יח]וְכֵן בְּרֵכָה שֶׁנִּטְּפָה מִבֵּית הַשְּׁלָחִין (יב) וַעֲדַיִן הִיא נוֹטֶפֶת, מֻתָּר לְהַשְׁקוֹת מִמֶּנָּה בֵּית הַשְּׁלָחִין אַחֶרֶת, (יג) [ט]וְהוּא שֶׁלֹּא פָּסַק הַמַּעְיָן הַמַּשְׁקֶה בֵּית הַשְּׁלָחִין הָעֶלְיוֹנָה: ד [יז]יְרָקוֹת (יד) שֶׁרּוֹצֶה לְאָכְלָן בַּמּוֹעֵד, יָכוֹל (טו) לִדְלוֹת מַיִם לְהַשְׁקוֹתָן כְּדֵי שֶׁיִּגְדְּלוּ וְיִהְיוּ רְאוּיִם לַמּוֹעֵד, אֲבָל אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לְאָכְלָן בַּמּוֹעֵד (טז) וְעוֹשֶׂה כְּדֵי לְהַשְׁבִּיחָן, אָסוּר: ה [כ]אֵין עוֹשִׂים הַחֲרִיצִים שֶׁבְּעִקְּרֵי הַגְּפָנִים כְּדֵי שֶׁיִּתְמַלְּאוּ מַיִם. וְאִם הָיוּ עֲשׂוּיוֹת (ג) (יח) וְנִתְקַלְקְלוּ, (יט) הֲרֵי זֶה מְתַקְּנָן בַּמּוֹעֵד, (אֲבָל (כ) אָסוּר לְהַעֲמִיקָן יוֹתֵר מִבְּרִאשׁוֹנָה) (המגיד פרק ח' (ס"ג)): ו (כא) [ל]אַמַּת הַמַּיִם (כב) שֶׁנִּתְקַלְקְלָה, מְתַקְּנִין אוֹתָהּ. הָיְתָה (כג) עֲמֻקָּה טָפַח, חוֹפֵר בָּהּ (כד) עַד (ג) שִׁשָּׁה, הָיְתָה עֲמֻקָּה טְפָחַיִם,

ו מִשְּׁנָה דְּרֹבִּי זֵירָא שָׁם. ז בְּרַיְיתָא שָׁם. ח בְּרַיְיתָא שָׁם וּכְאוֹקִימְתָּא דְּרַב יִרְמְיָה. ט כְּאוֹקִימְתָּא דְּאַבַּיֵי שָׁם. י בְּרַיְיתָא שָׁם. כ מִשְּׁנָה ב' (ע"א) וּגְמָרָא שָׁם ד' (ע"ב). ל מִשְּׁנָה שָׁם וּגְמָרָא שָׁם.

בְּאֵר הֵיטֵב

ה (ב) וְנִתְקַלְקְלוּ. וְאִם נִסְתְּמוּ לְגַמְרֵי אָסוּר, דְּהֲוֵי כְּעוֹשֶׂה מִתְּחִלָּה: ו (ג) שִׁשָּׁה. אֲבָל בְּפָחוֹת מִכֵּאן כֵּיוָן דְּלָא עָבְרֵי בֵּיהּ מַיָּא אָסוּר, וַעֲמוּקָה שִׁלְשָׁה אֶפְשָׁר דְּאָסוּר לַחְפֹּר עַד שְׁמוֹנָה, דְּטִרְחָא יְתֵרָה הִיא לְהַשְׁלִיךְ הֶעָפָר לַחוּץ. עַיֵּן בֵּית יוֹסֵף (ד"ה גרסינן):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מֻחְבָּרְתָּה, אֵין דּוֹלִין מֵהַתַּחְתּוֹנָה לְהַשְׁקוֹת הָעֶלְיוֹנָה. וְאִם הָיָה עֲרוּגָה שֶׁל יָרָק וְכָנָתוֹ כְּדֵי לְאָכְלָן בַּמּוֹעֵד, מֻתָּר, וּכְדִלְקַמִּיהּ בְּסָעִיף ד':

ג (ט) שֶׁלֹּא פָּסְקוּ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק בְּשׁוּם פַּעַם, (ו) אֶלָּא מוֹשֵׁךְ תָּמִיד מִן הָאֲגַמִּים, [וְגַם (מ) הָאֲגַמִּים גּוּפָא צָרִיךְ שֶׁלֹּא יִפָּסְקוּ תָּמִיד], אֲבָל אִם דַּרְכָּן לִפְסֹק בְּשׁוּם פַּעַם, אַף דְּעַכְשָׁו יֵשׁ רְבוּי מַיִם בָּהֶם בְּאֹפֶן שֶׁבְּכָל חֹל הַמּוֹעֵד לֹא יִצְטָרֵךְ לְדָלוֹת בִּדְלִי וְיוּכַל לְהַמְשִׁיךְ בְּרַגְלוֹ, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם לֹא פְּלוּג, דְּשָׁמָא יִהְיֶה נִדְמֶה לוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַיִם דֵּי עַל כָּל חֹל הַמּוֹעֵד וּבָאֶמֶת אֵינוֹ כֵּן, וְיָבוֹא לְדָלוֹת בִּדְלִי: (י) עוֹבֶרֶת בֵּינֵיהֶן מֻתָּר לְהַשְׁקוֹת מֵהֶן. הַיְינוּ מִן הַבְּרֵכוֹת עַל יְדֵי הַמְשָׁכָה, וְלֹא חִיְישִׁינַן דִּלְמָא פָּסְקִי וְטָרַח וְאָזֵיל וְאַיְתֵי מִמָּקוֹם אַחֵר, דְּאִי פָּסְקִי יָכוֹל לִקַּח מֵאַמַּת הַמַּיִם. וְעַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה אבל) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הַנִּמּוּקֵי יוֹסֵף (א:) בְּשֵׁם הָרַאֲב"ד דְּדַוְקָא כְּשֶׁאַמַּת הַמַּיִם נִכְנָס בְּתוֹךְ הַבְּרֵכוֹת, אֲבָל אִי לֹא עַיְּלָה לְגַוָּהּ אַף עַל גַּב דְּנִכְנָס לְתוֹךְ הַשָּׂדֶה, אָסוּר, דְּאֵיכָא לְמֵיחַשׁ דִּלְמָא אָתֵי לְמִטְרַח וּלְאַתּוֹיֵי. וּבְחִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָּ"א (ד"ה והוא שרובה) כָּתַב דְּלָאו דַּוְקָא, כָּל שֶׁעוֹבֶרֶת בְּסָמוּךְ לַשָּׂדֶה מַמָּשׁ קָרֵי בֵּינֵיהֶם. וְעַיֵּן בְּטוּר וּבֵית יוֹסֵף (ד"ה חרי"ץ) לְעִנְיַן חֲרִיצִין הַנַּעֲשִׂין לְהַמְשִׁיךְ בְּתוֹכָן מַיִם מִן הַנָּהָר לִצְרָךְ שָׂדוֹת אֵימָתַי מֻתָּר לְהַשְׁקוֹת מֵהֶן אֶת הַשָּׂדוֹת בְּהַמְשָׁכָה, וְעַיֵּן בְּטַ"ז (סק"א) מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: (יא) וְכֵן בְּרֵכָה שֶׁנִּטְּפָה וְכוּ'. הַיְינוּ (ט) בֵּית הַשְּׁלָחִין שֶׁהוּא גָּבוֹהַּ, וְהָיָה מַעְיָן נוֹבֵעַ מִצַּדּוֹ, וּבְצַד אַחֵר הָיָה בֵּית הַשְּׁלָחִין נָמוּךְ, וּבֵין אֵלּוּ בֵּית הַשְּׁלָחִין הָיָה בְּצַד בֵּית הַשְּׁלָחִין הַנָּמוּךְ בְּרֵכָה קְטַנָּה, וּכְשֶׁמַּשְׁקִין בֵּית הַשְּׁלָחִין הַגָּבוֹהַּ מִמַּעְיָן שָׁלוּ נוֹטְפִין טְפִין טְפִין מִתּוֹךְ בֵּית הַשְּׁלָחִין הַגָּבוֹהַּ לְתוֹךְ הַבְּרֵכָה הַנְּמוּכָה: (יב) וַעֲדַיִן הִיא נוֹטֶפֶת מֻתָּר וְכוּ' אַחֶרֶת. רְצוֹנוֹ לוֹמַר בֵּית הַשְּׁלָחִין הַנְּמוּכָה, וְאַף עַל גַּב דִּבְרֵכָה עֲבִידָא דְּפָסְקָא וְאָפְשָׁר דְּאָזֵיל וְטָרַח וּמַיְיתֵי מִמָּקוֹם אַחֵר, הוֹאִיל וּמְטַפְטֵף עֲדַיִן מִבֵּית הַשְּׁלָחִין הָגָבוֹהַּ מַיִם שֶׁבָּאוּ מִמַּעְיָנוֹ, אָמְרִינַן דִּבְדִידֵי לֹא פָּסְקָא: (יג) וְהוּא שֶׁלֹּא פָּסַק הַמַּעְיָן וְכוּ'. אֲבָל אִי פָּסַק הַמַּעְיָן, אַף עַל גַּב דַּעֲדַיִן מְטַפְטֵף מִבֵּית הַשְּׁלָחִין הַגָּבוֹהַּ לְתוֹךְ הַבְּרֵכָה, אֵין מַשְׁקִין מֵהַבְּרֵכָה לְבֵית הַשְּׁלָחִין הַנָּמוּךְ, דְּלְמָא פָּסַק, וְאָזֵיל וְטָרַח וּמַיְיתֵי מִמַּעְיָן אַחֵר: ד (יד) שֶׁרּוֹצֶה לְאָכְלָן וְכוּ'. אֵין הַכַּוָּנָה דַּוְקָא

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ג (ו) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה והרב) וּמִגַּן אַבְרָהָם (סק"ב): (מ) כֵּן מוּכָח בַּגְּמָרָא (ד:), דְּדַוְקָא בַּאֲגַמִּי דְּבָבֶל דְּאֵין דַּרְכָּן לִפְסֹק מַהֵן מַיִם, עַיֵּן שָׁם בְּרַשִּׁ"י (ד"ה מותר להשקות) דְּלְהָכִי לֹא גָּזְרִינַן דִּלְמָא מִיפְסְקִי מֵי אֲגַמִּים וְאָזֵיל וְטָרַח וְאַיְתֵי מִמָּקוֹם אַחֵר, וְזֶהוּ בְּאוֹר דִּבְרֵי הָרַי"ף (א:) וְהָרא"ש (סי' ב) שֶׁכָּתְבוּ 'וְהוּא דְּלֹא פָּסְקִי', דִּמְקוֹרָן מֵהַגְּמָרָא מֵאֲגַמֵּי דְּבָבֶל, וְכֵן אִיתָא בְּהַדְיָא בְּרַשִּׁ"י גִּיאוּת. אֲלָא דְּהַמַּגִּיד מִשְׁנָה מְפָרֵשׁ דִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם (פ"ח ה"א) דְּקָאֵי אֲנַהֲרוֹת שֶׁלֹּא יִפָּסְקוּ מִן הָאֲגַמִּים, וְקָצַת פָּלָא, לְפִי זֶה הָיָה לוֹ לְהַרְמַב"ם לְהַזְכִּיר דִּצְרִיכִין שֶׁהָאֲגַמִּים יִהְיֶה דַּרְכָּן שֶׁלֹּא יִפָּסְקוּ לְעוֹלָם דְּזֹהוּ נִזְכָּר בְּגְמָרָא בְּהַדְיָא, וְאָפְשָׁר דְּכַוָּנַת הָרַמְבַּ"ם עַל הָאֲגַמִּים גַּם כֵּן שֶׁלֹּא פָּסְקוּ בְּשׁוּם פַּעַם: (ט) רַשִּׁ"י (ד"ה בריכה): ד (י) תּוֹסְפוֹת (ד: ד"ה מדלין) וְהָרַב הַמַּגִּיד (שם ה"ב) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: ה (יא) רַשִּׁ"י (ד"ה הא בחדתי): (יב) פּוֹסְקִים: (יג) נִמּוּקֵי יוֹסֵף (א: ד"ה ת"ר):

(יד) פְּרִי מְגַדִּים בְּאֵשֶׁל אַבְרָהָם (סק"ד): ו (מו) נִמּוּקֵי יוֹסֵף (א: במשנה): (מז) כֵּן מוּכָח מֵרַשִּׁ"י (ד"ה שאם) שֶׁפֵּרֵשׁ מֵימְרָא דְּרַ' אַבָּהוּ לְעִנְיַן דְּבָעִינַן שֶׁיִּשָּׁאֵר טָפַח, וְכֵן מוּכָח מִנִּמּוּקֵי יוֹסֵף (כ.) בְּשֵׁם הָרַאֲב"ד וְכֵן מֻחְזָקִין דִּבְרֵי הָרִיטְבָּ"א (שם) וְאָשְׁכּוֹל (סי' מג) עַיֵּן שָׁם. וְהָא דְּבָסְעִיף ה' סָגֵי שֶׁיִּהְיֶה נִכָּר הֶחָרִיץ מִצַּד זֶה לְצַד זֶה, כְּתִבוּ הַפּוֹסְקִים מִשּׁוּם דְּבְאַמַּת הַמַּיִם בְּעִינַן שֶׁיִּקָּלְחוּ שָׁם הַמַּיִם לֹא סָגֵי בְּפָחוֹת מִטָּפַח: (יז) עַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א דְּהַשַּׁעַם שֶׁל הַמְחַבֵּר מִשּׁוּם דְּהָרַמְבַּ"ם (שם ה"ג) מְפָרֵשׁ כְּפֵרוּשׁ שֵׁנִי שֶׁבְּרַשִּׁ"י, אֲבָל בֶּאֱמֶת כַּמָּה רִאשׁוֹנִים פֵּרְשׁוּ כְּפֵרוּשׁ רִאשׁוֹן שֶׁבְּרַשִּׁ"י וּכְדִבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ה). [עַיֵּן בְּנִמּוּקֵי יוֹסֵף בְּשֵׁם הָרַאֲב"ד (שם) וְכֵן הַנִּמּוּקֵי יוֹסֵף גּוּפָא וְכֵן הָרִיטְבָּ"א (שם) כָּתַב עַל פֵּרוּשׁ הַשֵּׁנִי שֶׁאֵינוֹ נָכוֹן וְכֵן הָאֶשְׁכּוֹל (שם) כֻּלָּם מְפָרְשִׁים כְּפֵרוּשׁ רִאשׁוֹן וּכְשֶׁטּוּת הַשּׁ"ס]: (יח) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו): (יט) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ו):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

מַעֲמִיק (כה) עַד שִׁבְעָה: **ז** (כו) [מ]מוֹשְׁכִין אֶת הַמַּיִם * מֵאִילָן לְאִילָן (כז) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁקֶה אֶת כָּל הַשָּׂדֶה. [נ]וְאִם הָיְתָה שָׂדֶה לַחָה, מֻתָּר לְהַשְׁקוֹת (כח) אֶת כֻּלָּהּ: **ח** [ס]אָסוּר לִפְתֹּחַ מָקוֹם לְשָׂדָה (כט) כְּדֵי שֶׁיִּכָּנְסוּ בָהּ מַיִם לְהַשְׁקוֹתָהּ, וְאִם עוֹשֶׂה כְּדֵי לָצוּד דָּגִים (ד) (ל) כְּדֵי לְאָכְלָן בַּמּוֹעֵד (לא) כְּגוֹן שֶׁפּוֹתֵחַ לְמַעְלָה מָקוֹם שֶׁיִּכָּנְסוּ (לב) וּלְמַטָּה מָקוֹם שֶׁיֵּצְאוּ, מֻתָּר: **ט** [ע]אָסוּר לְהַשְׁוּוֹת הַשָּׂדֶה לְצָרְפָּהּ חֲרִישָׁה. וְאִם נִפַּר שֶׁמְּכַוֵּן כְּדֵי לָדוּשׁ לְצָרְפָּהּ הַמּוֹעֵד (לג) כְּגוֹן שֶׁמַּשְׁוֶה כֻּלָּהּ, מֻתָּר: **י** [פ]אָסוּר לְלַקֵּט עֵצִים מִן הַשָּׂדֶה לְיָפּוֹתָהּ לַחֲרִישָׁה. וְאִם נִפַּר שֶׁמְּכַוֵּן לְצָרְפָּן לְעֵצִים, כְּגוֹן שֶׁנּוֹטֵל הַגְּדוֹלִים וּמַנִּיחַ הַקְּטַנִּים, מֻתָּר: **יא** [צ]אָסוּר לְקַצֵּץ עַנְפֵי הָאִילָן לְתַקְּנוֹ. (לד) וְאִם נִפַּר שֶׁמְּכַוֵּן בִּשְׁבִיל הָעֲנָפִים לְהַאֲכִילָן לִבְהֶמְתּוֹ וְלֹא לְתַקְּנוֹ, כְּגוֹן שֶׁקּוֹצֵץ כֻּלָּן מִצַּד אֶחָד, מֻתָּר: **יב** (לה) [ק]אֵין (ה) מַתְלִיעִים הָאִילָנוֹת (לו) וְלֹא מְזַהֲמִין (פְּרוּשׁ, מַדְבִּיקִים שָׁם זָבֶל כְּדֵי שֶׁלֹּא יָמוּת הָאִילָן) הַנְּטִיעוֹת, אֲבָל סָכִין הָאִילָנוֹת וְהַפֵּרוֹת (לז) בְּשֶׁמֶן: **יג** (לח) [ר]אִישׁוּת וְעַכְבָּרִים שֶׁמַּפְסִידִים בִּשְׂדֵה אִילָן מֻתָּר לְצוּדָן כִּדְרָכּוֹ, שֶׁיּוֹצְאִין מִמֶּנָּה וּמַפְסִידִים הָאִילָן. וְאֲפִלּוּ בִּשְׂדֵה הַלָּבָן הַסְּמוּכָה לִשְׂדֵה הָאִילָן מֻתָּר לְצוּדָן כִּדְרָכּוֹ, שֶׁיּוֹצְאִין מִמֶּנָּה וּמַפְסִידִים הָאִילָן. וְאִם אֵינָהּ סְמוּכָה לִשְׂדֵה הָאִילָן, (לט) אֵין צָדִין אוֹתָן אֶלָּא עַל יְדֵי שִׁנּוּי, [ש]שְׁנוֹעֵץ שַׁפּוּד בָּאָרֶץ וּמְנַעְנְעוֹ לְכָאן וּלְכָאן עַד שֶׁנַּעֲשֵׂית גֻּמָּא וְתוֹלָה בָּהּ הַמְּצוּדָה. (מ) * [ח]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁבִּשְׂדֵה הַלָּבָן הַסְּמוּכָה לִשְׂדֵה הָאִילָן אֵינוֹ מֻתָּר אֶלָּא עַל יְדֵי שִׁנּוּי, וְאִם

מ מִשְׁנָה שָׁם ר' (ע"ב) וּכְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. נ רַמְב"ם בְּפֶרֶק ח' (ה"ג) מֵהָא דְּשָׂדֶה מְסֻתֶּנֶת שָׁם בְּגְמָרָא. ס מִימְרָא דִּרְבָּא שָׁם (י"ו). ע מִימְרָא דִּרְבָּא שָׁם וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ"י שָׁם (ד"ה דמחקיל) טוּר וְרִבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ד ח"ה). פ גַּם זֶה שָׁם. צ גַּם זֶה שָׁם. ק בְּרֵיְיתָא בְּעֲבוֹדָה זָרָה נ' (ע"ב). ר מִשְׁנָה מוֹצֵא קָקָן ר' (ע"ב) וְכִדְפֵרֵשׁ רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בְּבְרֵיְיתָא שָׁם, טוּר בְּשֵׁם אֲבִיו הָרֹא"ש וְכֵן כָּתַב הָרַי"ף (כ:) וְרַי"ץ גַּאוּת. ש בְּרֵיְיתָא שָׁם ז' (ע"א) כְּפֵרוּשׁ הָרַמְב"ם (בפירוש המשניות). ת טוּר בְּשֵׁם הָרַמְב"ם בְּפֶרֶק ח' (ה"ח) וּלְפִי גִּרְסָתוֹ וְלָזֶה הִסְכִּים הָרֹב הַמַּגִּיד שָׁם.

בַּאֵר הֵיטֵב

ח (ד) כְּדֵי. וּמַה שֶּׁפָּסַק לְעֵיל בְּסִימָן תקל"ג סָעִיף ד' דְּצָד דָּגִים שֶׁהָרֵי אֲפִלּוּ שֶׁאֹכַל מֵהֶם בַּמּוֹעֵד, וְהָכָא כָּתַב לְאָכְלָם בַּמּוֹעֵד, שָׁאנֵי הָכָא דְּסוֹף סוֹף גַּם הַשָּׂדֶה שׁוֹתָה מִמֶּנָּה וּמְשׁוּם הָכִי בְּעֵי שֶׁיֹּאכַל דַּוְקָא, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָתָם, וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח): **יב** (ה) מַתְלִיעִים. שֶׁנּוֹטֵל הַתּוֹלַעַת שֶׁבָּאִילָן, אַף עַל פִּי שֶׁנִּפְסָד

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בִּלְבַד [רִיטְבָ"א (ד"ה א"ר אבהו)]: **(כה) עַד שִׁבְעָה.** שֶׁזֶּהוּ גַּם כֵּן הוֹסָפָה בַּחֲפִירָה חֲמִשָּׁה טְפָחִים. וְאִם הָיְתָה עֲמֻקָּה שִׁלְשָׁה, אֲפִלּוּ דְּאָסוּר לַחְפֹּר עַד שְׁמֹנָה, דְּטִרְחָה יְתֵרָה הִיא לְהַשְׁלִיךְ הֶעָפָר לָחוּץ מֵעִמָּק הָאַמָּה [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז)], וְנִכּוֹן לְהַחְמִיר בָּזֶה, דִּכְמַאי דְּהַכֶּל הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ עַד שִׁבְעָה, גַּם כֵּן (כ) יֵשׁ מֵהַפּוֹסְקִים שֶׁמַּחְמִירִין בָּזֶה: **ז** (כו) **מוֹשְׁכִין אֶת הַמַּיִם וְכוּ'.** פֵּרוּשׁ, (כז) שֶׁעוֹשִׁין סְבִיב הָאִילָן חֲפִירוֹת לְמִלֹּאת אוֹתָן מַיִם, וְתוּ אֵין בָּזֶה טֹרַח הַרְבֵּה (כח) לַעֲשׂוֹת חָרִיץ שֶׁיִּמָּשְׁכוּ בּוֹ הַמַּיִם מֵאִילָן לְאִילָן: **(כז) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַשְׁקֶה כֻּלָּהּ וְכוּ'.** דְּאַף (כג) אִם לֹא יַשְׁקֶה כֻּלָּהּ לֵיכָּא פְּסִידָא לְאִילָנוֹת, דְּאַף שֶׁעַל יְדֵי הַהַשְׁקָאָה יִהְיֶה (כד) הָרְוָחָה לְאִילָנוֹת, לֹא שָׁרִינַן טִרְחָא רַבָּה בִּשְׁבִיל הָרְוָחָה: **(כח) אֶת כֻּלָּהּ.** שֶׁכֵּיוָן שֶׁהָיְתָה לַחָה בְּמַיִם מִקֹּדֶם, (כה) אֵין בָּהּ טֹרַח יוֹתֵר עַל יְדֵי הַהַשְׁקָאָה: **ח** (כט) **כְּדֵי שֶׁיִּכָּנְסוּ בָהּ מַיִם וְכוּ'.** דְּהַיְנוּ כְּמִזְבֵּל שָׂדֶה בַּמּוֹעֵד וְכַנַּ"ל: (ל) **כְּדֵי לְאָכְלָן בַּמּוֹעֵד.** עַיֵּן בְּבֵית מֵאִיר שַׁדַּעְתּוֹ דְּאֵינוֹ אָסוּר רַק אִם כִּוָּנָתוֹ כְּדֵי לְהַשְׁאִיר כָּל הַדָּגִים אַלְאַחַר הַמּוֹעֵד, אֲבָל אִם כַּוָּנָתוֹ כְּדֵי לֶאֱכֹל מֵהֶן אֲפִלּוּ אֵין דַּעְתּוֹ כְּדֵי לֶאֱכֹל כֻּלָּן, שַׁפִּיר דָּמֵי, אוּלָם מִבְּאוּר הַגְּרָ"א דִּמְדַמֶּה זֶה לְהָא דְּתָנֵן בְּדֶרֶךְ י"ג עֲמוּד ב' הַדְּשׁוּשׁוֹת עוֹשִׁין בְּצִנְעָא לְצָרְפָּהּ הַמּוֹעֵד, וְשָׁם הֵלֹא כָּתַב הַמְחַבֵּר לְעֵיל בְּסִימָן תקל"ג סָעִיף א' שֶׁלֹּא יַעֲרִים לִטְחֹן יוֹתֵר בְּכַוָּנָה, [אָכֵן דִּין הַעֲרָמָה גּוּפָא לָאו מִלְּתָא בְּרִירָה הִיא לְאָסוּר עַיֵּן שָׁם]. וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"ח) שֶׁמִּסְתַּפֵּק גַּם כֵּן בָּזֶה: **(לא) כְּגוֹן שֶׁפּוֹתֵחַ לְמַעְלָה מָקוֹם וְכוּ'.** דְּאַף עַל פִּי (כו) שֶׁכַּוָּנָתוֹ לַדָּגִים, בָּעֵינַן שֶׁיִּהְיוּ מַעֲשָׂיו נִכָּרִים, לָכֵן יֵשׁ לִפְתֹּחַ שְׁנֵי פְּתָחִים, הָא חַד פָּתַח אַף עַל פִּי שֶׁכַּוָּנָתוֹ לַדָּגִים, אָסוּר, כֵּיוָן שֶׁאֵין מַעֲשָׂיו נִכָּרִין (כז) וּמִתְחַזֵּי כְּמוֹ שֶׁמְּכַוֵּן לְהַשְׁקוֹתָהּ. וְכָתַב הָרִיטְבָ"א בְּחִדּוּשָׁיו (י: ד"ה אדעתא) דְּכָל זֶה רַק לְעִנְיַן אִסּוּר לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד לֹא קְנִסִינַן לֵיהּ אִם הוּא אוֹמֵר שַׁדַּעְתּוֹ לְהֻתָּר. וְכֵן הַדִּין לְעִנְיַן סָעִיף ט' וְי"א: **(לב) וּלְמַטָּה מָקוֹם שֶׁיֵּצְאוּ.** דְּהַיְינוּ שֶׁעוֹשֶׂה שָׁם (כח) חֹר קָטָן שֶׁיָּזוּבוּ הַמַּיִם מִשָּׁם וְיִשָּׁאֲרוּ הַדָּגִים נִצּוֹדִין מֵאֲלֵיהֶן, (כט) וְאַף עַל פִּי שֶׁמְּמַיְּלָא הַשָּׂדֶה שׁוֹתָה מֵהַמַּיִם, שָׁרֵי, דְּדָבָר שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן הוּא: **ט** (לג) **כְּגוֹן שֶׁמַּשְׁוֶה כֻּלָּהּ.** שֶׁיּוֹתֵר צָרִיךְ קַרְקַע שָׁוֶה לָדוּשׁ מִלַּחֲרֹשׁ. וְהָרַבָּה (ל) רִאשׁוֹנִים סְבִירָא לְהוּ לְהַפּוּךְ, וְעַל כֵּן תַּרְוַיְיהוּ אֲסִירֵי. [בַּ"ח (ס"ח). וְכֵן מִשְׁמַע מִבְּאוּר הַגְּרָ"א שֶׁיֵּשׁ לָחוּשׁ לִדְבָרֵי אִלּוּ רִאשׁוֹנִים, וְאֶפְשָׁר דְּגַם הוּא מוֹדֶה לְהַבַּ"ח דְּתַרְוַיְיהוּ אֲסִירֵי]: **יא** (לד) **וְאִם נִפַּר שֶׁמְּכַוֵּן בִּשְׁבִיל הָעֲנָפִים וְכוּ'.** וּכְכָל הַדְּבָרִים הָאֲלּוּ וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה (לה) תְּרֵתֵי בָּעֵינַן, שֶׁיִּהְיֶה כַּוָּנָתוֹ לְהֻתָּר, וּמַעֲשָׂיו יִהְיוּ מוֹכִיחִין וְנִכָּרִים שֶׁלְּדַעַת צָרְפָהּ הַהֻתָּר הוּא עוֹשֶׂה כְּמוֹ שֶׁכַּוָּנָתוֹ לְאִסּוּר, אֲבָל אִם כַּוָּנָתוֹ לְאִסּוּר, אַף עַל פִּי שֶׁמַּעֲשָׂיו מוֹכִיחִין שֶׁלְּצָרְפָהּ הַהֻתָּר הוּא עוֹשֶׂה, וְכֵן אִם כַּוָּנָתוֹ לְעִנְיַן הֻתָּר וְאֵין מַעֲשָׂיו מוֹכִיחִין עָלָיו, אָסוּר: **יב** (לה) **אֵין מַתְלִיעִין וְכוּ'.** שֶׁנּוֹטֵל הַתּוֹלָעִים שֶׁנִּפְלוּ בָּאִילָנוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁנִּפְסָד הָאִילָן, אָסוּר, (לו) דְּטִרְחָא יְתֵרָא הוּא: **(לו) וְלֹא מְזַהֲמִין.** כְּשֶׁנִּשְׂרָה קְצַת קְלִפְּתוֹ מַדְבִּיקִין שָׁם זֶבֶל שֶׁלֹּא יָמוּת, וְאָסוּר גַּם כֵּן מִשּׁוּם טִרְחָא יְתֵרָא: **(לז) בְּשֶׁמֶן.** דְּהַיְינוּ שֶׁקְּטָעוּ נוֹפוֹ קֹדֶם הַמּוֹעֵד כְּדֵי שֶׁיּוֹצִיא נוֹפוֹת הַרְבֵּה סְבִיב מְקוֹם הַקְּטִיעָה, מֻתָּר לִסּוֹכוֹ בְּשֶׁמֶן בְּמָקוֹם הַקְּטִיעָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יָמוּת, וְכֵן הַפֵּרוֹת מֻתָּר לְסוֹכָן בְּשֶׁמֶן כְּדֵי שֶׁלֹּא יָמוּת, דְּכָל זֶה לֹא הָוֵי טִרְחָא יְתֵרָא וְשָׁרֵי: **יג** (לח) **אֵישׁוּת.** הוּא (לט) שֶׁרֶץ קָטָן שֶׁאֵין לוֹ עֵינַיִם וְדַרְכּוֹ לַחְפֹּר בְּפֵנִים הַקַּרְקַע, וְכַאֲשֶׁר יִמְצֵא בַּשָּׂדֶה יִקָּלֵקֵל הָאִילָנוֹת עַל יְדֵי חֲפִירוֹתָיו: (לט) **אֵין צָדִין אוֹתָן אֶלָּא וְכוּ'.** דְּלֹא מַפְסִיד (מ) כְּלֵי הַאי בְּשָׂדֶה לָבָן: (מ) **וְיֵשׁ אוֹמְרִים וְכוּ'.** עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה וי"א):

בַּאוּר הֲלָכָה

ז * **מֵאִילָן לְאִילָן וְכוּ'.** עַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רִיטְבָ"א (ד"ה ר' ישמעאל) וּבְרַי"ץ גַּאוּת שֶׁהֶעְתִּיקוּ אֶת דִּבְרֵי הַיְרוּשַׁלְמִי (פ"א ה"ג) שֶׁכָּתַב דְּדִבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב שֶׁאוֹסֵר לְהַשְׁקוֹת כָּל הַשָּׂדֶה כֻּלָּהּ **מֵירֵי כְּשֶׁהָיוּ נְטוּעִים הָאִילָנוֹת עֲשָׂרָה לְבֵית סְאָה, אֲבָל אִם הָיוּ רְצוּפוֹת מֵאָה לְהַשְׁקוֹת כָּל הַשָּׂדֶה לְכוּלֵי עָלְמָא:**

יג * **וְיֵשׁ אוֹמְרִים וְכוּ'.** זֶה תְּלוּי בְּגִרְסַת הַשַּׁ"ס עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה אישות) וּבְבֵאוּר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כ) הַנִּמּוּקֵי יוֹסֵף (שם), וְכֵן מָצָאתִי בְּהִלְכוֹת הָרִי"ף גִּיאוּת, וְגַם בָּאֱמֶת הוּא בַּגְּיָא דְּלֹא אִיפְּשָׁטָא בְּגְמָרָא, **וְאֶפְשָׁר דְּהָרַמְב"ם שָׁמַע אָזֵיל לְשִׁיטָתוֹ דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּמִלְאכֶת חֹל הַמּוֹעֵד הוּא מִדְּרַבָּנָן, מַה שֶּׁאֵין כֵּן לְאִידָךְ פּוֹסְקִים, וְצָרִיךְ עִיּוּן:** (כא) נִמּוּקֵי יוֹסֵף (ב. בְּמִשְׁנָה): **(כב)** וְהַתִּירוּ זֶה בְּמוֹעֵד מִשּׁוּם דְּאִילָנוֹת דְּמֵיקַן לְבֵית הַשָּׁלְחָן שֶׁצְּרִיכִין לְמַיִם טְפֵי [תּוֹסְפוֹת בְּדַף ב' (ע"א ד"ה מושכין)]: (כג) נִמּוּקֵי יוֹסֵף (שם). **וְעַיֵּן בְּמַגִּיד מִשְׁנֶה שֶׁמְּפָרֵשׁ גַּם דִּבְרֵי הָרַמְב"ם** (שם) **בְּאֹפֶן זֶה שֶׁהַשָּׂדֶה הָיְתָה שִׁיּוּר רַק לְאִילָנוֹת שֶׁאֵין בָּהּ זְרָעִים וִירָקוֹת:** (כד) שָׁם בְּנִמּוּקֵי יוֹסֵף, וְכֵן מוּכָח בְּגְמָרָא דַּף ב' (ע"א): **(כה)** רַמְב"ם (שם). **וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה, וּמִשְּׁמַע מִנַּיָּה דִּלְדַעַת הַטּוּר וְנִמּוּקֵי יוֹסֵף שֶׁמְּפָרְשִׁים מֵימְרָא**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah